REDACȚIUNEA,
Administrațiunea și Tipografia
Brașov, piața mare nr. 30.
TELEFON Nr. 226.
Scrisori nefrancate nu se primesc.
Manuscripte nu se retrimit.
Inserate
se primesc la Administrațiune Brașov și la următoarele
BIROURI de ANUNȚURI:
în Viena la M. Dukes Nachf., Nnz. Augenfeld & Emeric Lessner, Heinrich Schalek, A. Oppelik Nachf., Anton Oppelik. In Budapesta la A. V. Goldberger, Ekstein Bernat, Iuliu Leopold (VII Erzsébet-körut).
Prețul inserțiunilor: o serie garmond pe o coloană 10 bani pentru o publicare. Publicări mai dese după tarifă și învoială. — RECLAME pe pagina 3-a o serie 20 bani.

GAZETA TRANSILVANIEI.

ANUL LXXI.
Telefon: Nr. 226.

GAZETA apare în fiecare zi.
Abonamente pentru Austro-Ungaria
Pe un an 24 cor., pe șase luni 12 cor., pe trei luni 6 cor.
N-rii de Duminecă 4 cor. pe an.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 franci, pe șase luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
N-rii de Duminecă 8 fr. pe an.
Se prenumeră la toate oficiile poștale din întru și din afară și la d-nii colectori.
Abonamentul pentru Brașov:
Administrațiunea, Piața mare târgul Inului Nr. 30, etagiu I. Pe un an 20 cor., pe șase luni 10 cor., pe trei luni 5 cor. Cu dusul acasă: Pe un an 24 cor., pe șase luni 12 cor., pe trei luni 6 cor. — Un exemplar 10 bani. — Atât abonamentele, cât și inserțiunile sunt a se plăti înainte.

Nr. 240. Brașov, Joi 30 Octomvrie (12 Noemvrie) 1908.

România și monarchia noastră

De un timp încoace au ajuns la modă și în România adunările de protestare cari pentru frații noștri din regatul vecin își au însemnătatea lor particulară, ce stă în strâusă legătură cu gravele evenimente, cari se desfășură în orientul Europei. Opiniunea publică în România a început să fie tot mai neliniștită asupra mersului politicei exterioare precum și din cauza tăcerei absolute a guvernului actual în fața celor ce se petrec în sferele politice și diplomatice, și în deosebi a tăcerii asupra declarațiunilor ce le-a făcut ministrul de externe br. Aehrenthal în delegațiuni privitor la cestiunea Dunării și la înclinarea ce ar avea-o diplomația de a favorisa Sârbia și Bulgaria ca să poată întra și aceste state în comisiunea europeană a Dunării. Știm, că încât pentru România, br. Aehrenthal n'a făcut nici o amintire când a atins cestiunea avantagiilor ce s'ar putea da amintitelor state, ca să se liniștească. De România a amintit numai în treacăt ca de un stat cu care Austro-Ungaria susține cele mai prietinești relațiuni și a mai amintit, că ar fi avut loc deja un schimb de păreri cu guvernul român în ce privește regulamentarea regimului comunicațiunii pe Dunăre.

Pe lângă aceasta s'a mai sulevat și cestiunea fortificațiilor bulgare dela Silistria, cari nu au fost dărâmate după cum cere tratatul dela Berlin, și sunt o perpetuă amenințare pentru Dobrogea. Cea mai vie preocupare a opiniunei publice române pentru moment o oferă cestiunea raporturilor economice ale țării cu monarchia noastră, o cestiune care este înțeleasă de mai mulți și de mulți ani de zile formează un punct vulnerabil, care pe partea României a făcut să se adune multă nemulțumire. In momente ca cele de față astfel de nemulțumiri, ce se contractează în urma unor experiențe neplăcute de zeci de ani, isbucnesc ușor, mai cu seamă când se pune cestiunea, cum s'a pus în toate întrunirile naționale amintite: cu ce se alege România din buna prietinie ce o susține cu monarchia noastră în a căreia sferă de interese a intrat în urma apropierii de tripla alianță, dacă nici pe terenul economic nu numai că nu se află în vre-un câștig, dar se simte mult neglijată și păgubită în interesele ei, oprindu-se aproape cu totul comerciul ei de import de vite și de carne cu monarchia noastră. Plângerea aceasta a contribuit mult de a face ca în opiniunea publică să se producă un curent, care să desaproabe în genere politica exterioară urmată până acum de guvernele române.

Ca ceva de sine înțeles mai înregistrăm faptul, că dispoziția masselor poporațiunii în România nu mai puțin ca și a cercurilor conducătoare în ce privește raporturile cu Austro-Ungaria este în mare măsură influințată, în desavantajul monarhiei noastre, și de antipatia ce domnește în sânul fraților noștri din regat din cauza politicei de maghiarizare forțată ce o practică de un timp așa de îndelungat guvernele din Ungaria contra Românilor de sub sceptrul habsburgic. Este o rană veche care cu toate silințele ce și le-a dat politica oficială din România n'a putut să încetățenească în poporațiunea de acolo adevărate simpatii pentru marele stat vecin.

La toate ocaziunile am admoniat pe guvernanții noștri să nu ia prea ușor relațiile cu România și să se gândească totdeauna, că poate sosi un moment când interesul de viață al monarchiei noastre va cere, ca această țară, care, deși mică, prezentă o putere valoroasă la porțile Orientului să-i fie cel mai credincios aliat.

Modalitatea tratamentului de până acum cu Românii dela noi precum și a tratamentului cu înșiși Românii din regat în cestiunile de interes vital, politic și economic, al lor, nu a fost și nu este însă de așa, ca să poată justifica speranța în cucerirea simpatiilor României.

Ne-o spun acum adunările de protestare de dincoio de munți, cari dau pe față nemulțamirea și indignarea ce s'a adunat acolo în contra monarchiei noastre. Nu vorbim de exagerări, dar dacă, ca la Craiova, bărbați de frunte din toate partidele se adună spre a sfătui pe guvern să înceteze cu politica prevenitoare și amicabilă față de monarchia noastră, aceasta nu documentează decât că politica dela Viena și Budapesta nu corăspunde marilor interese ale monarchiei austro-ungare.

Nu știm ce crede br. Aehrenthal despre România și încât li-se pare miniștrilor dela Viena și Budapesta, că ar putea fi privită România ca cantitate neglijabilă. Vedem numai că merg rău trebile și la noi numai cu politica noastră interioară, ci și cu cea exterioară, și că în acțiunea exterioară inaugurată acuma, nu nu putem pricepe nici decum cum avantagiul câștigat prin anexiunea provinciilor ocupate ar putea să înlocuiască vre-odată pierderea cea mare și ireparabilă, ce ar suferi-o monarhia noastră prin totala înstrăinare a României.

Demonstrația muncitorilor din Budapesta. Deși poliția din Budapesta a oprit aranjarea demonstrațiunei, proiectată de către muncitorii orașului pe Luni seara, totuși vre-o două mii de socialiști s'au strâns pe la orele 8 seara în strada Andrassy demonstrând în mod zgomotos în contra votului plural. Poliția, consignată în număr mare, a șarjat mulțimea, care neputând resista, s'a refugiat prin cafenele. Sunt mai mulți răniți, cari au primit lovituri cu săbiile. De asemenea s'au operat câteva arestări. Pe la orele 10 seara s'a restabilit liniștea.

Partidul poporal a ținut alaltăeri o întrunire confidențială în cestiunea proiectului Andrassy. Se spune, că partidul poporal nu va face în dietă oposiție proiectului.

Criza ministerială în Austria se trăgănează. Nu e ușor baronului de Bienerth de a găsi un punct de razim pentru a aduna iarăși la un loc partidele din Boemia, fie și numai pentru un scurt provizoriu. Cu greu îi va fi cu putință formarea unui ministeriu parlamentar. Pentru cazul că nu i-ar succede de loc, se zice, că d-l de Bienerth ar avea dela monarch plenipotența să formeze un cabinet de funcționari.

Slavizarea Austriei. — Ziarul »Pester Lloyd« ocupându-se cu criza austriacă spune, că Ungaria nu poate sta indiferentă față de slavizarea progresivă a Austriei. Schimbările ce ar mai urma în defavorul Germanilor, trebue eschise. Ziarul »Neues Pester Journal« crede, că regimul clerical-federalist-slav va potența probabil conștiința de sine a creștinilor-sociali din Viena deasemenea și a soților lor de principii din Ungaria.

Ce va fi din autonomia catolică? Așa se întreabă »Alkotmany«. Zice că a fost o mare greșală, că proiectul de lege pentru autonomie și congruă n'au fost prezentate camerei încă înainte de vacanțele de vară; se teme mult organul poporalilor maghiari că din amintitele proiecte nu va deveni lege nici-odată dacă nu vor fi rezolvate de cameră înainte de a se desbate proiectul de lege despre reforma electorală. După ce se va primi legea pentru rereforma electorală, camera, zice »Alkt.« nu va mai fi în poziție și în aceea dispoziție ca să se ocupe de ele. Nu vrea să acuze pe Apponyi că n'ar avea destulă bunăvoință. Dar numai atunci sperează că cauza autonomiei catolice va fi rezolvată, dacă Apponyi va întrebuința timpul în care proiectul de reformă al lui Andrassy va fi discutat în comisiunea pentru a face să se primească proiectele sale de lege relative la autonomie și congruă. Citează apoi un articol scris de ziarul »Balaton és Vidéke« care afirmă deadreptul că în declararea ce a făcut-o Apponyi în comisiunea financiară, că el va prezenta proiectul de lege pentru autonomie numai după ce va fi votată reforma electorală, vede ori o apucătură tactică, ori intenția de a zădărnici deslegarea finală a cestiunei.

Manifestațiuni pentru votul universal.

Adunarea din Glod.

Glod, la 9 Nov. 1908.

In comuna noastră, care aparține cercului Ileanda-mare, în 8 a lunei curente s'a ținut o adunare poporală în cestiunea votului universal. La adunare au participat vre-o 1000 de țărani, inteligență și puțini preoți din loc și jur. De president a fost ales unanim Dr. Victor *Pop*, advocat din Ileanda-mare. Oratorii au fost Dr. Teodor Mihali, deputat și Dr. Clemente Barbul, advocat în Dej.

Cel dintâiu a luat cuvântul Dr. Teodor *Mihali*, și în decurs de o oară a expus peripețiile, prin cari a trecut clubul național de când a intrat în parlament. Apoi a trecut la situația actuală politică și în o vorbire convingătoare a arătat însemnătatea votului universal, egal, secret și după comune, arătând totodată ce primejdie mare amenință drepturile cetățenești dacă s'ar primi proiectul ministrului de interne. Constată cu multă părere de rău că Majestatea Sa și-a dat învoirea prealabilă la proiectul ministrului de interne, în înțelesul căruia s'ar face o lege electorală reacționară pe baza principiului pluralității și a publicității.

Mulți dintre alegători luând cunoștință despre aprobarea proiectului Andrássy au răspuns cu vocea plină de durere: »Destul de trist și de dureros, că și de astădată suntem abandonați și dați pradă oligarhiei maghiare, așa se vede că multele jerfe aduse pentru țară și tron nu se iau în samă!«

După aceea ia cuvântul Dr. Clemente *Barbul* și în limbagiu poporal vorbește cu multă însuflețire. Intre altele zice, că să continuăm mai departe lupta pentru drepturile cetățenești și propune că în aceasta luptă grea partidul național să facă alianță cu toate partidele din țară, cari voiesc întroducerea votului universal nefalsificat, și tot-odată propune că clubului național să i se exprime mulțumita și încrederea pentru devotamentul, cu care s'a luptat pentru drepturile poporului rugându-i ca să continue lupta mai departe și asigurându-i despre sprijinul și încrederea poporului.

Adunarea hotărește ca să se exprime încrederea clubului naționalităților rugându-i că pe viitor pentru apărarea drepturilor cetățenești și cu deosebire pentru eluptarea votului universal, nefalsificat, clubul naționalităților să facă alianță cu toate partidele cari țintesc dobândirea votului universal nefalsificat.

Președintele Dr. Victor *Pop* mulțumește publicului pentru participarea la adunare și în termini aleși îndeamnă poporul ca și pe viitor să asculte de vocea conducătorilor și să nu cruțe osteneală și jertfă când e vorba de apărarea drepturilor naționale și cetățenești.

Un participant.

Manifestațiunile contra Austro-Ungariei în România sunt înregistrate de foile din Viena scurt de tot cu observarea, că ar fi numai în mod artificial ațâțate și că nici un Român serios nu le-ar aproba. — »Agenția română« din București vorbind despre cele ce s'au petrecut în Craiova după adunarea dela »Teatrul național« zice: Câteva persoane au voit să meargă înaintea conzulatului austro-ungar și să demonstreze. Un cordon de sergenți ai orașului și o companie de infanterie le-au stat în cale. Manifestanții au slobozit câte-va împușcături de revolver în aier și sergenții orașului au pușcat în aier așa că nimeni n'a fost vătămat. Manifestanții s'au împrăștiat apoi curând.

Deputațiunea Musulmanilor din Bosnia și Herțegovina la Maj. Sa Monarchul. — Maj. Sa a primit eri după amiazi deputațiunea Musulmanilor din Bosnia și Herțegovina și consiliul comunal. D-l Sakevo, primarul din Sarajevo, adresându-se împăratului, a zis între altele: »In momentul, când existența noastră a fost serios amenințată, armata glorioasă a Maj. Voastre ne-a adus un element asigurându-ne toate drepturile noastre religioase și civice sub administrațiunea înțeleaptă și dreaptă a Majestății Voastre. Musulmanii s'au putut desvolta atuncea cultural și materialicește în liniște și siguranță. Credința noastră, avutul nostru, cărora datorim pozițiunea noastră dominantă în țară, au fost apărate și asigurate. Suntem adânc convinși, că avutul nostru cel mai înalt va fi păzit tot astfel și pe viitor«. Oratorul a exprimat apoi dorința consolidărei dreptului de proprietate al Musulmanilor prin legi pozitive și crearea unei autonomii confesionale musulmane garantând propășirea culturală și confesională și pe viitor.

Maj. Sa a răspuns următoarele: Am primit cu satisfacțiune expresiunea devotamentului plin de încredere al islamiților din Bosnia și Herțegovina și deci și a confesiunei islamite, care formează un element atât de eminent al populațiunei acestor provincii. Fiți încredințați că guvernul meu va trata tot ce se referă la legea voastră și obiceiurile voastre religioase precum și interesele voastre economice după intențiunile mele proclamate dela început și pe cari le-am confirmat și acum de curând.

După aceea împăratul a primit deputațiunea consiliului municipal din Sera-

jevo. Răspunzând discursului de omagiu al primarului, împăratul a mulţumit prin expresiunea de credinţă şi lealitate şi a asigurat că şi pe viitor va sprijini cu simpatie desvoltarea materială şi culturală a oraşului Sarajevo.

Adunarea socialistă din Arad.

Duminecă după amiazi la 3 s'a ţinut adunarea socialiştilor din Arad, în piaţa Tököly, în faţa Catedralei noastre La această adunare au luat parte şi fruntaşii Românilor din Arad. Eată ce relatează „Tribuna“ despre decursul ei:

O mulţime mare de muncitori din Arad au luat parte. La trei fix Românii au venit, plecând din cafeneaua »Vas«, corporativ la locul adunării. Intre ei erau domnii: deputaţi Dr. Ioan Suciu şi Dr. Stefan C. Pop, apoi d-nii Ioan Rusu Şirianu, Sever Bocu, Vasile Pap, Dr. Iustin Marşieu, Dr. Romul Veliciu, Gheorghe Puşcariu, Dr. Teodor Pop, I. Olariu, Dr. Aurel Novac, Iosif Moldovan, Ioan Vancu, Dr. Laurento Luca, Dr. A Ciavici, C. Savu etc. etc, Sosirea lor a fost primită cu entusiasm. Adunarea a fost presidată de d-l Ludovic *Băbuţ*, tipograf (un român grecocat. din Sătmar). El ceteşte, în faţa unui mare număr de poliţişti postaţi înaintea tribunei, hârtia dela poliţie prin care se dă cencesie pentru adunare, nu însă şi pentru retragerea cu lampioane şi nu se permite discursuri decât *în limba maghiară* (socialiştii ceruseră să se vorbească şi româneşte). Măsura aceasta este huiduită violent.

Ia apoi cuvântul secretarul socialiştilor, d-l *Varga Ferencz*. Vorbeşte cu verva şi cu violenţa care caracterisează luptele socialiştilor. Muncitorii îl întrerup mereu cu vociferări sgomotoase ca acestea: In ştreang cu Andrassy! Jos cu şarlatanul Apponyi! Trebue ucişi ziua 'n amiazi! Vom apuca ciomegele! etc. etc.

Oratorul spune la sfârşit, că biroul adunării a făcut apel, în scris, către toţi deputaţii cu locuinţa în Arad, să se presente la această adunare şi să facă confesiune înaintea poporului despre credinţele lor privitoare la sufragiul universal. — Astfel zice — ne-am adresat lui Barabás Béla. (Sgomot mare. Unde-i mişelul? Unde-i şarlatanul?) dar fanfaronul acesta, care a prostit an de zile publicul din Arad, care plângea prin întruniri, de durerile poporului, care ţinea discursuri prin gări, Ungurilor din Gyoma şi Mezö-tur cu fraza »vin din Golgota«, azi nu e aici şi nici n'a ţinut măcar să dea răspuns invitării.

Al doilea căruia ne-am adresat este deputatul Aradului Müller Károly. (Sgomot mare. Potop de insulte). Acesta bea undeva rachiu prin vre-o cârciumă. Nici acesta n'a răspuns.

Ne-am adresat apoi deputaţilor naţionalişti. (Aclamaţiuni entusiaste.) Dintre aceştia vă pot vesti că deputatul Iosăşelului d-l Nicolae *Oncu* şi-a scuzat absenţa prin boală, iar deputatnl Radnei d-l Vasile *Goldiş* ne-a trimis o scrisoare pe care ne-a rugat s'o cetim în adunare. (Ceteşte scrisoarea). In scrisoare d-l Goldiş făgădueşte solemn că va lupta din toate puterile sale pentru sufragiul universal, direct, secret şi egal. (Aclamaţiuni puternice.)

Deputatul naţionalist Dr. Şt. C. *Pop* urcă între ovaţiile adunării, tribuna roşie şi rosteşte o cuvântare care stârneşte mare însufleţire. Ne-a fost dat să vedem şi spectacolul acesta, că acel Ştefan Pop, care înainte cu 13 ani era ameninţat cu primejdia vieţii de a eşi în stradă, strada să îl poarte cu ovaţii pe umăr. Işi termină discursul lung şi însufleţit cu confesiunea de a lupta cu neclintire pentru votul universal.

Secretarul Varga invită apoi — aflând că e în adunare — pe deputatul naţional d-l Dr. Ioan *Suciu* la tribună

Apariţia d-lui Suciu potenţează entuziasmul. D-l Suciu face o reprivire istorică asupra evoluţiei ideii democrate. Amintind de revoluţia lui Dozsa, atinge o coardă simpatică socialiştilor. Spune că va trebui să se desfăşoare energia străNoşilor desmoşteniţilor de azi pentru a sfărma lanţurile în care sunt ferecaţi. Face mărturisirea că în lupta aceasta nu va cunoaşte nici un moment de răgaz până la definitiva izbândă. (Ovaţiuni puternice).

A urmat apoi socialistul *Dr. Vadász* Armand, care spune că mâne va răsuna dealungul ţării ungureşti vestea că în Arad s'a vândut ţara. Atâta numai e regretabil că preţul l'a încassat deja de mult banda dela putere.

Cel din urmă vorbitor a fost secretarul Varga care ceteşte moţiunea. In moţiune se votează mulţumită şi recunoştinţă deputaţilor români asigurându-i de sprijinul necondiţionat al muncitorimei. Adunarea s'a încheiat la 5¼.

România faţă de evenimentele externe.

Sub titlul acesta „*Conservatorul*“ vorbind despre discursul rostit de d. Al. Marghiloman la clubul din Craiova şi de discursul d-lui N. Filipescu la inaugurarea „Ligei pentru propaganda conservatoare în Bucureşti“, scrie între altele:

...*Ori comisiunea dunăreană cum a fost şi este, ori nimic. Noi trebue să rămânem deplini stăpâni pe malurile noastre.* Aceasta trebue să fie bine ştiut.

Tot în acelaş sens ca d. Marghiloman s'a rostit d. *Filipescu* la Dacia:

»S'a vorbit de întrarea Bulgariei şi »a Serbiei în comisia dunăreană.

»Cred că nu-i decât o vorbă aruncată şi fără urmări. Nici Sârbii, nici »Bulgarii n'au aci vre-un interes, precum n'au nici dreptul, neflind riverani »pe acea parte a Dunărei, de a întra în »comisia dunăreană. Cei ce exploatează »această vorbă nu pot urmări decât în»vrăjbirea noastră cu vecinii noştri.

»Ori cum, nu vom da pas preten»ţiunilor nelegitime şi împotrivirea va »trece, când va fi vreme cu prilej, dela »vorbă la fapt. Ospitalitatea, pe care o »dăm azi comisiunei dunărene, va înceta »şi autorităţile noastre vor zădărnici »împlinirea hotărârilor nouei comisiuni.

De asemenea în *cestiunea fortificaţiilor de pe malul bulgăresc al Dunărei*, cestiune, care va trebui să vină înaintea conferinţei internaţionale: sau acele fortificaţii se vor dărâma, sau vom construi şi noi, pe malul nostru.

Dar faţă cu aspiraţiunile de extindere teritorială ale unor state vecine, care trebue să fie atitudinea României? Ce trebue să pretindă ea?

Răspunsul e simplu. Atitudinea României nu poate să fie decât conformă cu demnitatea şi prestigiul ei. Noi suntem faţă de celelalte popoare Balcanice un stat superior ca putere şi civilizaţie.

In cazul, când, deci s'ar vorbi sau s'ar acorda compensaţiuni teriotarile vre unui stat balcanic, România are dreptul de a pretinde ca proporţia anterioară a forţelor să fie păstrată. Noi nu suntem împotriva desvoltărei vre unui stat, dar suntem în drept a pretinde ca echilibrul forţelor să fie păstrat şi dacă acest echilibru s'ar strica un moment el trebue să fie imediat restabilit astfel ca superioritatea României să nu fie de loc ştirbită. Şi, suntem cu atât mai în drept să cerem acest lucru cu cât noi am fost nedreptăţiţi prin tratatul dela Berlin, care ne-a dat Dobrogea fără o graniţă strategică. Această dreaptă pretenţiune a României trebue să o susţină cu energie guvernul, oricare ar fi el, pentrucă ea este reclamată de demnitatea ţărei noastre şi de prestigiul, pe care trebue să'l păstreze faţă de celelalte state europene.

Complicaţiunile în Orient.

Milovanovici în Roma. Ministrul de externe sârbesc *Milovanovici* a sosit Luni în Roma şi a fost primit de ministrul de interne Tittoni.

In timpul acesta au sosit la Belgrad doi oaspeţi distinşi italieni, dep. *Chiessi* şi redactorul ziarului »Secolo« *Micelli*. In onoarea lor comitetul apărării naţionale a dat un banchet unde s'a toastat pentru amiciţia sârbo-italiană, apoi pentru Rusia, Anglia şi Franţa. Cei doi Italieni cari veniau dela Serajevo vor pleca peste sandjacul Novibazar în Muntenegru.

— Ziarul comitetului junilor Turci »Şurai Ummet« vorbind de *politica Sârbiei* zice că un răsboi cu Austro-Ungaria ar fi o sinucidere pentru ea. Foaia citează memoriul lui Novacovici şi nu află în el nimic avantagios pentru Turcia. Cel mai important punct al memoriului este propunerea unui alianţe a Turciei cu Rusia pe cari diplomaţia rusească voieşte să le încurce într'un răsboiu cu Austro-Ungaria. Rusia nu va lăsa însă să fie sedusă. Şi Germania şi Italia ar păşi în contra, de aceea au fost sfătuiţi prinţul de coroană rusesc şi Passici să păstreze linişte.

— *Bulgaria* a plătit rata tributului pentru Rumelia orientală pe luna lui Septemvrie. (Declararea independenţei s'a făcut numai la 5 Octomvrie.)

Ziarul bulgar »Deni« spune că ministrul rusesc Isvolski a zis nu de mult către un bărbat de stat bulgar: Mai mult decât de zece ori am admoniat pe prinţul d-voastră, de a nu se grăbi cu declararea independenţii. L'am rugat să aştepte 5—6 luni. El însă nu ne-a ascultat.

— Guvernul bulgar a ordonat Luni ca să fie concediaţi toţi militarii de orice arme, cari şi-au făcut serviciul activ. Prin măsura aceasta numărul armatei active se reduce numai la 25.000 de oameni. Motivul acestei dispoziţii este de o parte că Bulgaria vrea să-şi manifeste iubirea de pace, de altă parte că vrea să facă economie.

STIRILE ZILEI.

— 29 Octomvrie v.

Alegeri la congresul naţional-bisericesc. In archidieceza Transilvaniei au fost aleşi deputaţi din cler la congresul naţional-bisericesc următorii domni: 1) In cercul Sibiiu Dr. Ilarion *Puşcariu*, arhimandrit, vicar arhiepiscopesc în Sibiiu. 2) Cercul Alba-Iulia Nicolae *Ivan*, asesor consistorial în Sibiiu. 3) Cercul Deva Avram P. *Pacurariu* protopresbiter în Hunedoara. 4) Cercul Ilia Dr. Miron E. *Cristea*, protosincel în Sibiiu. 5) Cercul Abrud Vasile *Dămian* protopresbiter în Brad. 6) Cercul Cluj Dr. Eusebiu R. *Roşca*, protosincel, director seminarial în Sibiiu. 7) Cercul Dej Teodor *Herman*, protopresbiter în Dej. 8) Cercul Mediaş Mateiu *Voileanu*, asesor consistorial în Sibiiu. 9) Cercul Braşov Vasile *Voina*, protopresbiter în Braşov. 10) Cercul Făgăraş Nicolae *Borzea*, protopresbiter în Făgăraş.

Redactor eliberat. Cetim în »Tribuna« din Arad: Redactorul nostru responsabil, d-l Constantin Savu, care a fost transportat Sâmbătă cu poliţia la parchetul din Oradea-mare, după ce i-s'a luat interogatorul la judele de instrucţie într'un proces intentat »Tribunei« pentru articolul »Cine-s oamenii lui Kossuth«, a fost pus pe picior liber. D-l Savu a protestat împotriva modului arbitar şi lipsit de legalitate, cu care a fost tratat ca un simplu făcător de rele.

Conferinţele »Asociaţiunii«. (Circulară mai nouă) Domnule director! Fiindcă la circulara noastră Nr. 830/1908 din 1 Septemvrie a. c., în cestiunea aranjării conferenţelor pentru inteligenţi din partea biroului central al »Asociaţiunii«, n'am primit răspuns decât abia dela jumătate dintre d-nii directori ai despărţămintelor, cărora ne-am adresat, şi fiindcă cei mai mulţi dintre d-nii directori, cari au răspuns, că vor ţinea conferinţe nu au indicat nici subiectele conferinţelor, nici numele conferenţiarilor, sau au trimes un program necomplet, — comitetul central, în şedinţa sa ţinută la 16 Octomvrie a. c. a îndrumat biroul central să stăruiască pe lângă despărţăminte să aranjeze singure conferinţele pentru inteligenţă şi dacă doresc conferenţiari străini să se îngrijească de invitarea lor, suportând toate cheltuelile. Conform acestei deciziuni a comitetului central, vă rugăm să binevoiţi a vă îngriji, ca în sediul despărţământului Dvoastră, — eventual şi în alte centre mai însemnate de pe teritoriul despărţământului, — să se ţină cât mai multe conferenţe pentru pătura cultă şi să binevoiţi a ne înainta la timp un raport amănunţit despre rezultatul acestora, sau despre cauzele cari v'au împedecat să aranjaţi asemenea conferinţe... Primiţi ş. c. l. *Sibiiu*, 26 Octomvrie 1908. Presidiul Asociaţiunii: *Iosif Şterca Şuluţiu.*

Promoţiune. D-l Ioan Blidar, fiul preotului *Blidar* din Rachita, a fost promovat la universitatea din Budapesta doctor în medicină.

Prinţ născut mort. Principesa Hohenberg, soţia archiducelui Francisc Ferdinand,

FOILETONUL »GAZ. TRANS.«

Prietinia.

Alexandru cel mare când era întrebat de cineva, unde-i sunt avuţiile şi odoarele, el le arăta pe prietinii săi. Aceştia erau de el mai mult preţuiţi decât aurul.

Intr'adevăr, este mare odor un prietin adevărat. Omul să fie amabil, prevenitor şi atent faţă de toţi, aceasta este o datorinţă. Nu poate fi însă întocmai atent faţă cu cei mai îndepărtaţi, mai străini.

Pe cine ai avut ocasiune a-i cunoşte mai deaproape, şi i-ai aflat vrednici, şi nobili la suflet, crezându-i demni de prietinia ta, de încrederea ta, dintre aceia să cauţi. a-ţi alege prietini.

Să nu te increzi însă nici odată prea mult, căci se poate să te înşeli, şi o decepţie răneşte adânc inima încrezătoare, este amară!

Fără simpatie reciprocă, nu poate fi prietinie. Pentru prietinie este comunitatea de idei şi sentimente. Dacă ţ-ai ales pritin, caută dacă este moral. Cine nu este nobil la suflet, şi moral, nu poate fi prietin bun, pentrucă un prietin adevărat, are şi îndatoriri, pe care numai un suflet nobil le înţelege şi le ştie împlini.

Adeseori avem să renunţăm în favorul unui prietin de multe plăceri şi bunătăţi. Şi abnegare se cere dela noi în favorul unui prietin. Şi ce rană adâncă ne lasă, dacă numai odată nu se pronunţă faţă de noi in mod delicat, prietinul nostru, ca de obiceiu. In vocea gingaşe adeseori se cuprinde un paradis de fericire, pe când vocea puţin amabilă produce adeseori un sbucium sufletesc, o mâhnire nemărginită. Când o faptă nu i-o putem înţelege, nu i-o putem esplica prietinului, devenim impacienţi, judecăm imprudent şi superficial, dacă sufletul nostru nu e nobil. Morala din contră. mai bine crede bine, decât ar dubita despre prietinul său. Astfel se evită divergenţe şi rămâne pacea nealterată între dânşii. Fără de iubirea isvorâtă din suflet nobil şi moral nu poate exista prietinie.

Şi dacă tindem spre o perfecţiune, avem trebuinţă de prietin moral, căci la din contră, el ne poate corupe.

Un suflet energic şi moral a fost Pericle, care deşi iubea pe prietenii săi, totuşi condamna şi păcatele lor. şi încât ar fi iubit pe prietin, nu se expunea pentru greşelile lui nepermise. Odată l'a rugat un prietin, ca să mărturisească strâmb în favorul lui. »Aceasta n'o fac«, îi răspunse Pericles, »îţi sunt prietin, însă numai până la altar« — voia să zică: până la culmea moralei

Dacă ţ'ai ales prietin iubeşte-l ca pe un frate. E nespus de scumpă iubirea unui prietin! Deja când vedem pe prietinul nostru ne cuprinde un sentiment de emoţiune dulce. Cuvintele lui ne încântă, faptele lui sunt pentru noi plăcute.

Ce fericire, când afli o fiinţă în a căreia suflet poţi aşeza secretele inimei tale, care ia parte la bucuriile şi durerile tale! Numai cine posede o iubire adevărată de prietin, ştie preţui valoarea adevărată a prietiniei.

La cei mai savanţi şi distinşi bărbaţi aflăm inima cuprinsă de-o adâncă dragoste de prietini. Alexandru cel mare ducându-se cu Hephaestos, ca să cerceteze pe mama lui Dariu, care era în închisoare împreună cu soţia si sora lui, Sisigambis, mama lui Dariu, crezând că Hephaestos este regele, a făcut acestuia reverinţele sale. Mai târziu aflând Sisigambis că a fost în rătăcire, perplexă se întoarse către regele, către Alexandru cel mare, scuzând pe mama sa. »Nu face nimica, şi el este Alexandru«, zise Alexandru cel mare. Voia să zică, că iubeşte pe prietinul său, ca pe sine însuşi, dând să se înţeleagă prin aceste cuvinte: Dacă ţi-ai ales un prietin, fii sincer, ajută-l în năcazuri, nu trăda nici-odată secretele ce ţi-le-a încredinţat şi-l iubeşte neîntrerupt. Nu ne putem da tocmai bine seama, de ce ne simţim aşa fericiţi dacă ştim că suntem iubiţi.

Decide-te în gândul tău, că pe acela care e preţinul tău, îl vei iubi întotdeauna nizuieşte ca să rămâi fidel acestei hotărâri, până la convingere.

Inţeleptul Plato ne arată exemple, cum avem să fim fideli pretinilor noştri. Amicul său Chania fiind acuzat de un mare păcat, toţi l'au părăsit, sărmanul, numai filosoful nu. Ii spuneau lui Plato, că va avea mari supărări pe urma acestuia. »Pentru patrie şi pretinul meu, sunt gata să mor«, a răspuns Plato.

Nu este lucru rar în viaţă, la o pretinie să înceteze aşa fără de a fi noi cauza. Nici atunci nu e permis să facem rău aceluia, sau să-l vorbim de rău, care ne-a supărat. Şi avem să-i păstrăm secretele, ce în ore line, ni le-a încredinţat. Dacă se poate, să cercăm a-l recâştiga, dar să nu uităm, că în cine ne-am înşelat odată, şi a doua oară ne putem înşela.

Cineva a zis: Să facem bine pretinilor, inimicilor însă nu. Ariston filosoful însă zice: Să căutăm a ne face din inimici amici! Prietinilor noştri, totdeauna să le facem bine, iertând pe cei ce ne-au făcut rău.

Dedicată iubitei mele pretine d-şoarei Sabina Brote.

Ifigenia.

moștenitorul tronului Austro-Ungariei, a născut un copil mort. Moartea copilului a fost pricinuită de un acces grav de influență, de care a suferit Principesa în ultimul timp. Starea actuală a Principesei este absolut satisfăcătoare.

Eminescu și Ovreii. Ziarul cernăuțean »Bukoviner Tagblatt« publică în numărul său din urmă un interesant articol de fond, intitulat »Eminescu și Ovreii«. Numitul articol vorbește despre ideile naționale ale marelui poet și despre lupta neobosită, pe care el a dus'o ca ziarist în contra ovreilor.

Boicotarea mărfurilor austriace. Din Constantinopol se anunță, că în urma boicotărei mărfurilor austriace, la Constantinopol prețul zahărului s'a urcat mult. In timpul din urmă Germania face mari sforțări să câștige cu zahărul ei piata de aici. — Prețul mărfurilor s'a urcat mult și în Serbia, în urma boicotării mărfurilor austriace. Guvernul din Petersburg a luat măsuri ca să câștige această piață pentru comerțul rusesc. Societatea de navigație rusească a luat hotărârea de a trimite la Belgrad în fiecare săptămână trei vapoare în loc de două.

S'a spânzurat. Elevul din cl. VII a gimnaziului de stat din Brașov, Stefan Silye, fiul majorului Carol Silye, s'a spânzurat eri în Stejeriș.

Numire. Fișpanul comitatului Brașov a numit pe d-l Petru Petric diurnist definitiv la comitat.

Dela fostul regiment I de graniță. In 28 și 29 Octomvrie a. c. s'a ținut adunarea generală ordinară a representanților grănițeri din fostul regiment român I de graniță în Sibiiu. Intre alte obiecte de mare însemnătate s'a îndeplinit alegerea comitetului administrativ al fondului grănițăresc pe un nou period de 3 ani. Președinte al comitetului a fost ales d-l Dr. Nicolau Șerban, advocat și deputat dietal, dela care grănițerii așteaptă ca să se facă vrednic de încrederea ce i-a dat'o comitetul.— *Grănicerul.*

Iluminație la jubileul împărătesc. De acum se fac pregătiri în Viena pentru marea iluminație din sara de 1 Dec. a. c. Se plănuește o iluminație plină de efect a nouei primării (Rathaus), a clădirilor orașului, a bisericilor, a monumentelor etc. Comisiunea însărcinată cu aceste pregătiri a ținut o ședință, în care s'a vorbit și de măsurile ce sunt a se lua în privința sanitară, a focului și a siguranței polițienești. Pe »Ringstrasse« va fi interzisă ori ce comunicare de trăsuri și tramvaie. Cu totul deosebită va fi iluminarea porții palatului (Burgthor). Se vor lua măsuri ca și pentru public să se stabilească pe unde au să umble oamenii ca să nu se nască neorânduieli.

Impăratul Wilhelm și balonul Zeppelin. E vorba ca împăratul să visiteze balonul Zeppelin în Friedrichshafen și atunci se zice, se va hotărâ și în privința luării în primire a balonului din partea imperiului. Cele din urmă ascensiuni și mai ales aceea la care a luat parte și prințul de coroană au făcut așa de bună impresie în cât nu mai e nici o piedică pentru cumpărarea balonului din partea statului. Ziarul »Swäbische Curier« află că ministerul de răsboi din Berln a primit deja balonul »Zeppelin I« în mod oficial. Parlamentul a fost votat 2.150,000 mărci, dintre cari după catastrofa dela Efferding s'au plătit contelui Zeppelin 500,000 marci. Această sumă s'a considerat ca gratificație personală. Rămaseră dar 1,650,000 mărci pentru cumpărarea baloanelor. De aici se va întrebuința o parte spre a cumpăra balonul »Zeppelin I«.

Necrolog. Directorul general al telegrafelor și poștelor din Ungaria, Peter Szalay, secretar de stat în ministeriul de comerciu, a încetat din viață.

Bătaia din Turia dintre Români și grecomani. Cu ocazia alegerilor pentru delegați — scrie »Rom. dela Pind« — Grecii au uzat de toate mijloacele permise și nepermise spre a reuși candidații propuși de comitetul din Atena. Așa la Turia în ajunul alegerilor au vărsat mari sume de bani spre a corupe pe votanți. Grecomanii amenințau pe față pe Români, că dacă nu vor vota cu dânșii, au să fie măcelăriți de antarți, și că antarții nu sunt departe, ci îi pândesc prin împrejurimi. Au făcut tot felul de presiuni și de terorisări, fapt care a scandalisat pe toată lumea și care a dat naștere la o bătae, în urma căreia comisiunea de vot a trebuit să suspende votarea și să ceară ajutor armat dela Grebena. După o zi sosind armata din Ghiprio, judele de instracție, comisarul de poliție și doctorul primăriei din Grebena, au anchetat cazul și au constatat 11 cazuri de rănire. Făcându-se proces dintre Români au fost acuzați 25 de inși, cari coborându-se la Grebena în frunte cu cunoscutul luptător D. Cicma, au reușit, grație influenței lui, să fie achitați.

Așa-i la noi. Prin slovăcime umblă de un timp încoace un Boem cu numele Dvorczàk care aduna bani de abonamente la foi, reviste, cărți etc. Cum cum nu, autoritățile au simțit că e Ceh și deoarece nu-l puteau suferi, l'au dat fără multă vorbă peste graniță. Zadarnic își reclamă acum bietul om folosul muncei grele, nimeni nu-și bate capul cu el. Fibirăul din Saros a spus că e »agitator«, poate fi el sfântul lui Dumnezeu, în Ungaria nu i-o va crede nimeni. Căci așa-i la noi! — »Dr.«

Monopolurile în Japonia. Cabinetul vechiu Saionii a întrodus iarna trecută pe lângă alte dări și monopolul tutunului, rămânând să ceară mai apoi încuviințarea parlamentului. Dar monopolul tutunului a făcut să scază foarte mult și cantitatea de tutun ce se aducea din străinătate și ceea-ce se producea în țară. Taxele sporite pe tutunul străin au micșorat și mai mult întrarea. Nu se știe la urma urmei, dacă guvernul nu pune din pungă: oricum are venit mai puțin decât dacă ar fi pus o taxă potrivită pe tutunul ce se vinde. Cu sarea merg lucrurile rău de tot, de când au monopolizat'o: sarea ce se scoate în țeară nu ajunge și lumea care are nevoie de sare e supărată rău.

Maghiarul gelos. Ziarul »Românul« din Cleveland povestește următoarea întâmplare hazlie: Dumineca s'a dat o representație teatrală în Cleveland, pe Buckeye Road, din partea societății maghiare. S'a jucat și o piesă, în care o fată trebuia să se îmbrățișeze cu un tânăr, iar pe urmă să se certe pentru un lucru mărunt. — Rolul fetei îl juca nevasta lui Szevics Karoly. Acesta privia din public cum se juca teatru, dar când a văzut pe nevasta lui, că începe să se drăgostească pe bină cu un alt fecior, l'a apucat mânia și sărind de pe scaun a început să sbiere ungureste și să înjure cum numai maghiarii știu. Văzând lumea că nu tace, ba că vrea să sară pe bină să-și bată nevasta, l'au prins mai mulți bărbați și l'au scos afară. Dar fiindcă el voia să între de 'nou l'au încuiat într'o lemnărie, unde a stat până după teatru. Atunci l'au scos și au început oamenii să-i bage ungurului în cap că ce e pe bină nu e adevărat, ci numai așa e jocul și ungurul s'a împăcat când a văzut că nevasta nu l'a părăsit într'adevăr, ci vrea să meargă cu el acasă.

Vis — și adevăr. Femeia Lotti Ionson din Boston-Mass, a visat într'o noapte că bărbatul ei s'a răsturnat cu luntrea pe apă, apoi s'a scufundat, strigând ajutor. — Ea s'a trezit speriată și trezind pe mama ei, i-a spus plângând ce a visat. — N'a durmit toată noaptea, iar dimineața i-a venit vestea că luntrea în care pescuia bărbatul ei a fost aflată la mal, răsturnată, iar lângă ea corpul mort al bărbatului ei. Furtuna, care l'a răsturnat, s'a ivit pe neașteptate, cam pe aceiași vreme, când visase femeia.

Băile de abur ale Eforiei vor sta închise începând cu Luni, 16 Nov. n până la alte dispoziții din cauza curățirei lor.

In cancelaria advocațială a d-lui Dr. Sárkády Miklos în Szászregen află aplicare un candidat de advocat cu oarecare praxă.

Arta română la Berlin.

S'a hotărât în mod oficial participarea Muzeului de artă națională la Expoziția internațională de artă populară, ce se va ținea la începutul anului viitor la Berlin.

Scopul acestei expozițiuni este de a stimula interesul pentru producerile artistice ale diferitelor popoare și a le introduce pe piața universală, înlesnind astfel desfacerea lor. Expoziția va cuprinde, în afară de secțiunea istorică, în categoria căreia întră colecțiunea Muzeului nostru, și o secțiune a produselor industriilor casnice, azi încă practicată de femei.

Având în vedere interesul ce avem ca frumoasa noastră artă populară precum și splendidele produse ale industriei casnice țărănești să fie cât mai mult cunoscute, se impune ca și țara noastră să ia parte la acest concurs internațional. Cu atât mai mult cu cât produsele vecinilor noștri Bulgari, Sârbi, și Unguri sunt foarte apreciate în străinătate, iar ale noastre aproape ignorate. Și cu toate acestea arta poporului nostru e din cele mai caracteristice. Să profităm dar de ocaziunea ce ni-se prezintă pentru a ocupa locul ce ni se cuvine, și din acest punct de vedere, în rândul națiunilor civilizate.

Participarea României la Expoziția din Berlin ne-a fost asigurată prin înalta intervențiune a A. S. Principesei de Wied, ale cărei strânse legături cu țara noatră sunt bine cunoscute și ale cărei frumoase sentimente față de poporul român nu pot decât să ne măgulească

Comitetul central din Berlin a designat pe Alteța Sa ca reprezentantă a României; iar Președinte de onoare al grupului român sunt M. S. Regina și A. S. Principesa Maria.

In afară de secțiunea istorică a artei românești, se vor mai expune și produsele industriilor casnice ale diferitelor societăți particulare, cari încurajează asemenea lucrări. Doamnele prezidente ale societăților Albina, Furnica, Munca și Țesătoarea au binevoit a asigura prețiosul lor concurs expozițiunii. Și credem că gingașele lucrări ale țărancei române vor fi foarte apreciate în străinătate, unde de pe acum brodăriile noastre obțin un așa de frumos succes. A fost de asemenea autorizat a expune mătăsurile sale și atelierul de Sericicultură al Ministerului de Industrie și Comerci.

In urma consimțământului tuturor expozanților, s'a hotărât ca toate obiectele menite a fi trimise la Berlin să se centralizeze la Muzeul de Artă națională, asigurându-se astfel o înfățișare mai unitară viitoarei Expozițiuni.

De reușita ei depinde nu numai mulțumirea sufletească de a vedea arta noastră răspândită și probabil bine apreciată în străinătate, dar putem spera și la oarecari profite materiale, ce ar putea rezulta pentru frumoasa noastră industrie casnică.

(*„Convorbiri Liter“*)

NECROLOG. Sofia de Popa Radu născ. Stoia ca mamă, Victoria de Popa Radu ca soră și Aron de Popa Radu ca unchiu aduc tuturor rudeniilor, amicilor, colegilor și cunoscuților la cunoștință, că preaiubitul și bunul lor fiu, frate și nepot **Alfons de Popa Radu** oficial reg. ung. de finanțe, după un morb greu, fiind provăzut cu sacramentul muribunzilor, în etate de 33 ani, și-a dat nobilul său suflet în mânile Creatorului, la 8 Noemvrie a. c. 4 oare p. m. Osămintele scumpului defunct se vor depune, din locuința proprie Quergasse Nr. 11 spre eterna odihnă în 10 Noemvrie a. c., 2 oare p. m., în mormântul propriu de lângă biserica gr. cat. din poarta Turnului. Dormi în pace suflet blând!

Sibiiu, 9 Nov. 1908.

Bibliografie.

„Convorbiri Literare“. Director S *Mehedinți*. A apărut fascicolul pe luna Octomvrie a. c. cu următorul cuprins foarte variat și interesant:

P. Cerna: Din depărtare (versuri). C Antoniade: Thomas Carlyle (studiu filosofic). D. Nanu: Flori de Alpi (cugetări). George Murnu: In cestia archeologiei. M. I. Chirițescu: Stejarul (schiță). N. C. Paulescu: »Dovezi« nevalabile (Răspuns la răspunsul d-lui D. Voinov). Const. A. Giulescu: La seceră (versuri). Virg. Drăghiceanu: Notiță despre privdoarele bisericilor Muntene. Al. Tzigara Samurcaș: O întimpinare în cestia archeologiei. T. Iordănescu: Resturi de aoriste în limba latină. Umberto Marchetti: Restaurarea bisericii Zlătari. Const. Moisil: Monodele lui Mircea cel Mare (Fragment din »Excursiuni Arheologice în Dobrogea«). ⁂ Cronica literară și științifică: Fapte, recenzii, reviste. Al. Tzigara-Tamurcuș: Cronica artistică: Arta românească la Berlin. S Mehedinți: Cronica școlară: Educația în S minare. G: Cronica economică: Din Danemarca. S. S.: Dela Românii de peste hotare: Transilvania, Expoziție de copii. — Macedonia, Fragment dintr'o scrisoare. Bibliografie.

ULTIME ȘTIRI.

Budapesta, 11 Nov. Eri a ținut partidul independist o consfătuire intimă, la care au luat parte și miniștrii Wekerle, Apponyi, Günther și Andrassy. Discuția s'a învârtit în jurul proiectului votului plural, care a fost prezentat astăzi dietei. La întrebarea contelui Battyány, dacă va fi *junctim*, Andrassy a răspuns, că în decursul desbaterei proiectului reformei electorale va prezenta pe bază de junctim pe al doilea proiect cu privire la împărțirea cercurilor. Andrassy a mai spus, că dacă proiectul reformei electorale va fi primit, nu însă și proiectul privitor la împărțirea nouă a cercurilor, ambele proiecte le consideră de căzute.

Budapesta, 11 Nov. Ofițerii în rezervă ai armatei comune au primit ordine rezervate, prin cari sunt provocați a nu se îndepărta din locurile, unde sunt stabiliți și de-a sta gata, ca în caz de convocare, să se poată transpune în timp de 24 oare la trupele lor.

Budapesta. 11 Noemvrie. Ședința de azi a fost furtunoasă. Contele Andrassy a prezentat proiectul său de reformă, cu pluralitatea și votare pe față fără de nici o restricțiune. Raport urmează.

Londra. 11 Nov. La banchetul dat la Guildhall, în onoarea noului lord major, d. Asquith, răspunzând la un toast, a zis: Cu privire la independența Bulgariei și anexărei Bosniei și Herțegovinei, atitudinea guvernului a fost sinceră; tratatele internaționale având ca bază acordul puterilor dela Conferința din 1871 nu pot fi schimbate de către una din părțile contractante fără consimțământul celorlalte. Pentru ca schimbarea adusă tratatului din Berlin să fie valabilă, trebue să se obțină consimțământul puterilor, inclusiv a Turciei. Pentru ca acest principiu să fie respectat vom face tot posibilul pentru a ușura un acord general. Guvernul englez n'are nici o prejudecată contra sau în favoarea cutărui sau cutărui fel de a ajunge la un angajament, și nici nu i-a trecut prin minte de a se opune negocierilor directe între Austria sau Bulgaria și Turcia, totuși trebue ca acordul să fie contrasemnat de către celelalte părți interesate. Turcia suferind din faptele recente un foarte mare prejudiciu, trebue să obțină o compenzație compatibilă cu onoarea și interesul său. Trebue ca Turcia să accepte propunerile făcute de către Austro-Ungaria și Bulgaria, pentru a se tranșa definitiv cestiunea; în așteptare noi vom face tot posibilul pentru a sfătui și a liniști spiritele surescitate. D-l Asquit a spus în urmă că discuțiunele ce le-a avut cu d-l Iswolski demonstrează în de ajuns, că Rusia și Anglia sunt de acord în cestiunea orientală.

Proprietar: Dr. Aurel Mureșianu.
Redactor respons.: Victor Branisce.

Cursul la bursa din Viena.

Din 11 Noemvrie n. 1908

Renta ung. de aur 4%.	110 —
Renta de corone ung. 4%	91.95
Impr. căil. fer. ung. în aur 3½%	81 50
Impr. căil. fer. ung. în argint 4%	92 50
Bonuri rurale croate-slavone	93.50
Impr. ung. cu premii	187 —
Losuri pentru reg. Tisei şi Seghedin	140.75
Renta de hârtie austr. 4¹/₁₀	96 —
Renta de argint austr. 4²/₁₀	95 95
Renta de aur austr. 4%	115.05
Renta de corone austr. 4%	96 —
Bonuri rurale ungare 3½%	85.95
Losuri din 1860	152.75
Acţii de-ale Băncei ung de credit	737 75
Acţii de ale Băncei austr. de credit	633 50
Acţii de-ale Băncei austro-ung.	1745.—
Napoleondori.	9 12
Mărci imperiale germane	117 75
London vista	239 62½
Paris vista.	5 45
Note italiene.	95·15

Cursul pieţei Braşov

Din 12 Noemvrie n. 1908

	Cump.		Vénd.
Bancnote rom.	18 84		18 90
Argint român	18 60		18 88
Lire turcesci	21.40		21 50
Scris. fonc. Albine 5%	100 —		101.—
Ruble Rusesci	2 5 ½		2.53
Napoleondori.	19.04		19.16
Galbeni	11.20		11.30
Mărci germane	117.20		117.3

Nr. 1473/908.

PUBLICAŢIUNE.

Provoc pe toţi acei virilişti, cari pe baza articolului de lege XXI din 1886 au dreptul de a cere socotirea îndoită a dărei, ca cel mai târziu până în 20 Noemvrie 1908 inclusive să-şi înainteze în înscris şi autentificat acest drept — la vicecomitele comitatens — sau şi verbal, — prezentându-se înaintea comisiunei de verificaţiune, ce se va ţinea în **21 Noemvre 1908 la oarele 10 a. m.** în sala cea mică de şedinţe a comitatului, — în caz contrar — acest drept nu i se va lua în consideraţiune şi prin socotirea numai odată a dărei — eventual perde dreptul de membru în congregaţiunea municipală.

Membrii camerei comerciale-industriale nu sunt obligaţi a adeveri aceste drepturi, deoarece aceasta împrejurare se va constata din oficiu din lista de membrii a camerei comerciale industriale.

Brassó, în 5 Noemvrie 1908,

Dr. E. K. Schnell m. p.,
preşed. comis. verific.

397,1—2.

Tipografia A. Mureşianu, Braşov.